

Milé čitateľky a čitatelia,

v októbrovom čísle Monitoru zahraničnopolitického myslenia venujeme osobitnú pozornosť Číne – prinášame pohľad taiwanskej prezidentky na čínsko-taiwanskú reláciu, analýzu plusov a mínusov čínskej ekonomiky, názory Európanov na tzv. novú studenú vojnu medzi Washingtonom a Pekingom, či ilustráciu možného vývoja rusko-čínskych vzťahov. Okrem toho sa zameriavame na potenciál dynamiky vzťahu Spojeného kráľovstva voči EÚ po brexite, históriu a právne ukotvenie väznice v Guantáname, a tiež na aktuálny vnútropolitický vývoj so širšími regionálnymi dopadmi v Turecku, Iráne a Etiópii.

Príjemné čítanie vám praje

Tím Odboru analýz a plánovania / Oddelenia strategických analýz

TAIWAN A JEHO BOJ ZA DEMOKRACIU

Pohľad prezidentky Tsai Ing-wen

AKO VYZERAJÚ VZŤAHY UK A EÚ?

Zatiaľ majú neustálenú podobu

AMERIČANIA STÁLE ČÍNU NECHÁPU

Aké sú hlavné slabosti čínskej ekonomiky?

NÁZORY NA AMERICKO-ČÍNSKU STUDENÚ VOJNU

Pohľady Európanov

20 ROKOV GUANTÁNAMA

Neutíchajúce právne i bezpečnostné kontroverzie

NEPREDVÍDATEĽNÝ VÝVOJ V TURECKU

Pred voľbami sa udalosti zrejme zintenzívnia

ANALÝZA RUSKO- ČÍNSKÝCH VZŤAHOV

Ako na ne vplýva čínsko-americká rivalita?

IRÁN SA OBRACIA NA VÝCHOD

Nové vedenie víta spoluprácu s Ruskom a Čínou

ČO BUDE ĎALEJ S ETIÓPIOU?

Krajina vo vojne môže ísť rôznymi cestami

Taiwanská prezidentka Tsai Ing-wen napísala pre Foreign Affairs obsiahly článok, v ktorom konštatuje, že príbeh Taiwanu je príbehom o odolnosti, a o krajine, ktorá na jednej strane presadzuje demokratické a pokrokové hodnoty, a zároveň pritom čelí neustálemu spochybňovaniu svojej samotnej existencie. Píše, že vďaka zmyslu pre zodpovednosť a úsiliu TW prispievať k stabilite regiónu i sveta, sa krajine podarilo vytvoriť si svoje miesto v rámci medzinárodného spoločenstva.

Podľa autorky pandémie COVID-19 prispela k presvedčeniu autoritárskych režimov, že ich model vládnutia je lepšie prispôsobený požiadavkám 21. storočia, než demokracia. Tento vývoj podnietil súťaž ideológií, pričom TW leží na priesečníku súperiacich systémov. Demokratický a pro-západný TW, ktorý je však ovplyvnený čínskou civilizáciou a formovaný ázijskými tradíciami, predstavuje svojou existenciou a prosperitou prekážku pre politický naratív, ako aj regionálne ambície CN. Prezidentka konštatuje, že odhodlanie TW zachovať si svoj demokratický charakter a konať ako zodpovedný aktér medzinárodného poriadku (hoci jeho vylúčenie z medzinárodných inštitúcií to značne sťažuje) by mohlo podnietiť ďalšie krajiny, aby si viac uvedomovali význam hodnoty liberálnej demokracie, a takisto chápali výhody spolupráce s TW. A mali by tiež pamätať na to, že ak by TW padol, následky týkajúce sa regionálneho mieru a systému demokratických spojení by boli katastrofálne. Bol by vyslaný signál, že v dnešnej globálnej súťaži hodnota má autoritárstvo navrch nad demokraciou.

Vývoj indo-pacificko-amerického regiónu na svete, bude v mnohých ohľadoch formovať priebeh 21. storočia. Región ponúka nespočetné množstvo príležitostí, ale prináša aj nové napätie a systémové rozpory, ktoré, ak sa nebudú riešiť rozumne, môžu mať zničujúce dopady na medzinárodnú bezpečnosť a globálnu ekonomiku. Hlavnou hybnou silou týchto procesov je vzostup asertívnejšieho a sebavedomejšieho autoritárstva, ktoré spochybňuje liberálny demokratický poriadok. Prezidentka upozorňuje, že CN sa nikdy nevzdala svojich ambícií voči TW, a po rokoch dvojciferných investícií do čínskej armády a stále expanzívnejšieho správania v regióne Peking už otvorene nahrádza svoj niekdajší záväzok mierového riešenia čoraz agresívnejšími postojmi. Napriek tomuto znepokojivému vývoju však TW pozícia zostáva nemenná - TW nepodľahne tlaku, ale nepodnikne ani nič riskantné, aj keby mal na takéto kroky podporu medzinárodného spoločenstva. Inými slovami, udržiavanie regionálnej bezpečnosti zostane významnou súčasťou celkovej politiky TW, rovnako ako aj otvorenosť voči dialógu s Pekingom, pokiaľ prebieha v duchu rovnosti.

AK BY TAIWAN PADOL, DOPADY NA REGIONÁLNY MIER A DEMOKRATICKÉ SPOJENECTVÁ BY BOLI KATASTROFÁLNE. IŠLO BY O SIGNÁL, ŽE AUTORITÁRSTVO VÍŤAZÍ NAD DEMOKRACIOU.

TW je plne odhodlaný spolupracovať s ostatnými regionálnymi aktérmi pri zabezpečovaní stability – pred pár mesiacmi napr. s US podpísal memorandum o porozumení o vytvorení pracovnej skupiny pobrežnej stráže, ktorá uľahčí spoluprácu pri spoločných cieľoch, ako je ochrana morských zdrojov a obmedzenie nezákonného a neregulovaného rybolovu. Takáto iniciatíva by mohla slúžiť ako odrazový mostík pre hlbšiu spoluprácu v nevojenských záležitostiach s ostatnými partnermi v indo-pacifickom regióne. Zároveň TW deklaruje odhodlanosť spolupracovať so susedmi, aby sa zabránilo ozbrojeným konfliktom vo Východočínskom a Juhočínskom mori, ako aj v Taiwanskom prielive. Ak by sa ostrovný ret'azec, ktorý vedie zo severného Japonska na Borneo, a ktorého súčasťou je aj TW, prelomil silou, následky by narušili medzinárodný obchod a destabilizovali by celý západný Pacifik. Zlyhanie pri obrane TW by tak bolo katastrofou nielen pre samotný ostrov, ale kompletne by zdevastovalo regionálnu bezpečnostnú architektúru, ktorá už sedem desaťročí garantuje mier a ekonomický rozvoj v regióne. Tsai Ing-wen tiež pripomína, že TW má dôležitú úlohu pri posilňovaní globálnej demokracie – ešte v r. 2003 tu bola založená prvá MVO v regióne, ktorá sa venuje podpore demokracie - Taiwan Foundation for Democracy, a úspechy TW v oblasti pluralizmu, rodovej rovnosti, tlače a náboženskej slobody z neho urobili domov pre rastúci počet globálnych MVO, ktoré čelia čoraz zložitejšiemu prostrediu v Ázii. Z TW môžu pokračovať vo svojej dôležitej práci v regióne bez neustálych hrozieb sledovania a zasahovania do svojej činnosti zo strany štátnych úradov, čím sa TW stáva centrom presadzovania záujmov svetovej demokratickej komunity. Prezidentka dodáva, že v budúcnosti budú lokálne high-tech priemyselné odvetvia ďalej poháňať globálnu ekonomiku, a schopnosť TW vyvažovať väzby s rôznymi krajinami a zároveň brániť svoj demokratický spôsob života bude aj naďalej inšpirovať ostatných v regióne.

Príspevok je tu: <https://www.foreignaffairs.com/articles/taiwan/2021-10-05/taiwan-and-fight-democracy>

Britský think-tank Centrum pre európsku reformu prináša analýzu krízy týkajúcej sa protokolu o Severnom Írsku. Zaoberá sa zároveň hlbším kontextom zdôrazňujúc, že táto kríza síce pominie, ale napätie medzi EÚ a UK zrejme len tak neutíchne. Tých, ktorí dúfajú, že Brexit je už za nami, tak čaká sklamanie, ale vzťah medzi EÚ a jej tretím najväčším obchodným partnerom nie je a ani nemôže byť statický. Dôležité je, či názorové rozdiely sú manažované ako súčasť štruktúrovaného procesu, alebo ako nikdy nekončiaci séria kríz. UK by mala zvážiť, či hádky s Bruselom sú stále považované za politicky prospešné. A na strane EÚ bude vývoj situácie závisieť od toho, či bude UK aj naďalej vnímané ako hrozba, alebo ako potenciálny spojenec pri dosahovaní širších geo-ekonomických cieľov.

Súčasná animozita medzi EÚ a UK vyplýva primárne z implementácie protokolu o Sev. Írsku. UK tvrdí, že protokol spôsobuje problémy v oblasti obchodu s hlbšími spoločenskými dopadmi v Sev. Írsku, že je potrebné ho radikálne prepracovať, aby sa zabezpečila jeho udržateľnosť. EÚ má oproti tomu podozrenie, že UK vyvoláva v oblasti politické napätie zámerne, aby sa vykrútilo zo záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy, ktoré nikdy nemalo v úmysle dodržať. Oboje môže byť pravda naraz. UK naozaj podpísalo protokol bez úmyslu plne dodržať svoje záväzky, a protokol potrebuje zmenu, aby sa zabezpečilo jeho dlhodobé fungovanie. Predmetom sporu je podoba colných a regulačných hraníc v IE a miera kontrol. Analýza detailne vysvetľuje jeho pozadie a záujmy oboch zúčastnených strán. Na záver konštatuje, že súčasný spor okolo protokolu sa uzavrie až vtedy, keď sa Boris Johnson rozhodne, že už nie je v jeho záujme eskalovať napätie. Pri minulých rokovaniach o dohode o vystúpení, či o Zmluve o obchode a spolupráci (TCA) sa nakoniec rozhodol zvoliť kompromis. Kontext je však teraz odlišný v tom, že neexistuje žiadny reálny konečný termín či motivácia, ktorá by upútala pozornosť premiéra a prinútila ho urobiť rozhodnutie.

Autor ďalej konštatuje, že táto kríza určite nie je posledná. Ako hlavné potenciálne trecie plochy identifikuje nasledovné tri oblasti:

- 1) Finančné služby, ktoré boli doteraz psom, ktorý neštekal. Napriek tomu, že UK nedokázalo dosiahnuť žiadny významný posun v oblasti prístupu svojich finančných inštitúcií na trh EÚ v rámci TCA, k zániku pracovných miest a investícií, ktorý niektorí predpovedali, zatiaľ nedošlo. No regulačná slučka sa postupne začína sťahovať. Okrem toho, že ECB vyvinula väčší tlak na banky, aby presunuli kapitál a zamestnancov do EÚ, začala tvrdo konať proti takzvanému back-to-back modelu, v rámci ktorého subjekty so sídlom v EÚ pokračovali v procese riadenia rizík z UK. Dopad podobných opatrení by mohol vyvolať konflikt s UK, ktoré sa obáva neustálej erózie svojej základne finančných služieb.
- 2) Obchod s tovarom medzi EÚ a UK bude stále narušený, ak/keď EÚ zavedie svoj „mechanizmus úpravy uhlíkových hraníc“ (CBAM). V rámci CBAM bude dovoz určitých produktov (železo, oceľ a pod.) do EÚ podliehať ďalšej byrokrácii a dodatočným poplatkom úmerným množstvu CO₂ v nich obsiahnutého. UK je jednou z krajín, ktoré sú najviac vystavené CBAM, a v praxi by nové opatrenie znamenalo, že dovoz tovaru CBAM do EÚ z UK by bol menej atraktívny. CBAM by tiež mohla znovu rozprúdiť napätie v súvislosti so Sev. Írskom, kde by jeho implementácia vyžadovala súhlas UK a teoreticky by mohla viesť k ďalšej regulačnej hranici medzi Veľkou Britániou a Sev. Írskom.
- 3) Nedávno EÚ prijala dve tzv. rozhodnutia o primeranej ochrane, ktoré umožnia uchovávať a spracovávať osobné údaje občanov EÚ na serveroch umiestnených v UK, a prenášať ich za účelmi vyšetrovania trestnej činnosti. Ak sa však vzťahy EÚ-UK budú ďalej zhoršovať, EÚ môže spochybniť tieto rozhodnutia a použiť ich ako páku na UK. Okrem toho existuje mnoho ďalších príkladov, kde budúce regulačné ciele EÚ alebo UK pravdepodobne spôsobia napätie. Navrhované pravidlá EÚ o zahraničných dotáciách nebudú vyhovovať britským investorom, a plány UK zaviesť technológie na úpravu génov by mohli viesť niektoré členské štáty EÚ k tomu, aby presadzovali prísnejšie kontroly dovozu britských potravín.

Ale ak je aj napätie nevyhnutné, dôležité je, ako sa problémy zvládajú a riešia. Zaobchádza sa s nimi procedurálne, sú zahrnuté v štruktúrach a výboroch TCA bez toho, aby sa spochybnili iné aspekty vzťahu, alebo sa EÚ a UK neustále potácajú od krízy ku kríze? Keď sa EÚ a UK naučia koexistovať, vzájomná ekonomická závislosť pravdepodobne v blízkej budúcnosti zastaví rozpad vzťahov. Ale tí, ktorí dúfajú v ustálený stav, budú musieť ešte chvíľu počkať.

Analýza je tu: <https://www.cer.eu/insights/eu-uk-relations-there-no-steady-state>

V obsiahlom článku pre The Atlantic sa jeho autor Michael Schuman zamýšľa nad tým, ako kríza v jednej realitnej spoločnosti odhaľuje hlboké, nebezpečné a často nepoznané slabiny čínskej ekonomiky. Touto spoločnosťou je Evergrande, jeden z najväčších čínskych developerov, ktorý sa potáca na pokraji bankrotu, a snaží sa nájsť hotovosť na splatenie svojho 300 mld. USD dlhu. Finanční analytici po celom svete sa pýtajú, či je Evergrande v CN opakovaním príbehu Lehman Brothers, štartovacím bodom pre deštruktívnu vlnu bankrotov, ktoré by mohli položiť čínske banky a spomaliť už tak neistú obnovu krajiny – a sveta – po pandémie. Evergrande a problémy, ktorým čelí, však ilustrujú ešte dôležitejší príbeh o CN a jej budúcnosti, keďže táto kríza by mohla narušiť aj snahu Pekingu spochybnit' americké prvenstvo na svetovej scéne.

Američania majú tendenciu myslieť si, že ekonomický pokrok CN spočíva v mobilnej technológii 5G a umelej inteligencii. Ale v skutočnosti práve Evergrande ilustruje, ako je čínsky ekonomický model hlboko narušený. Čínski politici uznávajú potrebu prekalibrovať motory ekonomiky už viac ako desať rokov. Ich systém generuje vysoké miery rastu, ale aj veľké množstvo odpadu, neefektívnosti, dlhov a finančných strát. A v tomto procese vytvára „Evergrandes“ – čiže spoločnosti, ktoré nepoznajú limity, hltajú ľahko zarobené peniaze a dostávajú sa potom do finančného krachu. Okrem toho sa zdá, že demografická katastrofa, rozširujúca sa konfrontácia s US a zmena hospodárskej politiky uprednostňujúca štát pred súkromným podnikaním vedú k potlačeniu rastu, životaschopnosti a inovácií, ktoré čínska ekonomika tak veľmi potrebuje. A hoci CN niekoľkokrát vyvrátila predpovede o blížiacom sa hospodárskom páde, nedá sa vylúčiť, že teraz dosiahla bod zlomu. Bod, kedy sa zisky mňajú, priestor na chyby v politike sa zúžil a vedenie musí presadiť ťažké a nepopulárne rozhodnutia, aby sa krajina posunula vpred.

Vzrástol konsenzus vo Washingtone (ktorý zahŕňa Trumpovu aj Bidenovu administratívu), že je potrebné držať CN pod kontrolou. Inak bude pokračovať vo svojom vzostupe, a nakoniec zatieni US ako superveľmoc a zároveň svetu vnúti svoju víziu fungovania. Biden bol dokonca ochotný riskovať konflikt s FR, aby spečatil obranný pakt AUKUS v snahe aktívne čeliť čínskej hrozbe v Tichomorí. Evergrande nám však ukazuje, že to zďaleka nie je hotová vec. CN vstúpila do novej fázy svojho vývoja, ktorej výsledok vôbec nie je istý. Ak je hrozba z CN prehnaná a jej vzostup nie je nevyhnutný, potom je americká stratégia tiež nesprávna. Politická a vojenská sila Pekingu môže napredovať, iba ak sa budú vyvíjať aj jeho ekonomické zdroje a technologická zdatnosť. Ak sa čínskym politikom podarí úspešne prebudovať svoju ekonomiku na dynamickejšiu, riziko pre Washington je reálne. Ak sa však ukáže, že CN je skôr ako Evergrande – nablýskaný príbeh s prehnitým jadrom – potom sa ambície Pekingu zrútia.

Moderná história nám hovorí, že ekonomický rozvoj nie je daný. Najmä chudobnejšie krajiny, ktoré bohatnú, čelia „pasci stredného príjmu“, keď dosiahnu určitú, miernu úroveň bohatstva, a potom uviaznu na mieste. Len hrstka dokázala prekenuť hranicu medzi rozvíjajúcou sa a vyspelou ekonomikou – vzácny príklad ponúka J. Kórea. Problémom je, že opatrenia, ktoré pozdvihnú národy z chudoby, nemusia fungovať pri riešení zložitejšieho kroku – stať sa produktívnejšími a inovatívnejšími. CN podľa autora nasleduje tento nešťastný vzor, keďže jej ekonomika je príliš závislá od stavebného priemyslu - diaľnic, tovární a mrakodrapov v Evergrande. Všetka táto výstavba udržuje mieru ekonomického rastu a HDP na vysokej úrovni. Ale ak investície prúdia do projektov, ktoré neponúkajú návratnosť, krátkodobo to síce zvýši národnú produkciu, ale z dlhodobého hľadiska zaťaží ekonomiku. CN má nepredané nehnuteľnosti pre 90 miliónov ľudí, či 300.000 firiem zapojených do výroby vozidiel s alternatívnym pohonom, a takéto nadmerné investície vedú k nárastu dlhu, ktorý sa za posledných 15 rokov zvýšil 13-násobne a v súčasnosti je takmer 3x väčší ako celá ekonomika. Tvorcovia čínskej politiky, plne vedomí si nebezpečenstva, sa síce zaviazali reformovať ekonomiku, aby spotrebiteľské výdavky hrali väčšiu rolu, ale táto reforma prebieha pomaly. Záverom je, že čínske komunistické elity nebudú ochotné meniť aktuálny model, kým nebude absolútne jasné, akým neudržateľným sa stal. A naozaj - nástup voľného trhu sa zastavil a prezident Xi posúva politiku presne opačným smerom k robustnejšej úlohe štátu a strany, pretože ekonomická liberalizácia by ho nútila vzdať sa časti svojej moci.

Existuje však aj ďalšia, temnejšia možnosť – CN možno ustúpi ako ekonomický konkurent, ale porastie ako politický protivník. Zo strachu, že CN bude v budúcnosti ekonomicky slabšia, bude Xi hľadať nový zdroj legitimacy, ktorým by mohol byť nacionalizmus a zahraničnopolitická agresivita, kde je TW primárnym cieľom. Aj keby sme už videli čínsky ekonomický vrchol, stále nevidíme jej politický či vojenský vrchol, a práve preto sa CN stáva nebezpečnejšou.

Článok tu: <https://www.theatlantic.com/international/archive/2021/10/evergrande-china-us/620360/>

Riaditeľ Európskej rady pre zahraničné vzťahy Mark Leonard a bulharský politológ Ivan Krastev spoločne analyzujú názory Európanov na aktuálne zrejme najzásadnejší vzťah dvoch veľmocí. Hlavné závery ich výskumu sú nasledovné:

- Väčšina európskych občanov sa domnieva, že už prebieha nová studená vojna s CN aj RU. Zároveň si však väčšinou nemyslia, že je do toho zapletená aj ich vlastná krajina.
- Väčšina sa domnieva, že US sa už na týchto konfrontáciách zúčastňujú. Predpokladajú tiež, že do týchto studených vojen s CN a RU sa skôr zapoja inštitúcie EÚ, než ich vlastné národné vlády.
- Ako optimistický scenár môžeme označiť potenciálny outsourcing takejto veľmocenskej konkurencie do Bruselu v podobe príchodu skutočnej zahraničnej politiky EÚ. Ale pesimistickejšia interpretácia vidí priepasť medzi Bruselom na jednej strane a hlavnými mestami ČK a občanmi EÚ na strane druhej.
- Tento rozdiel v názoroch medzi tým, či sa vlastná krajina zúčastňuje na danom konflikte, a tým, či sú v ňom prítomné US a EÚ, naznačuje, že neexistuje európsky verejný konsenzus, že budúci svet bude svetom rastúceho pnutia medzi demokraciou a autoritárstvom.
- Vzhľadom na toto riziko by politici mali nájsť iný, menej ideologický rámec, aby vytvorili verejnú podporu pre silnú transatlantickú alianciu.

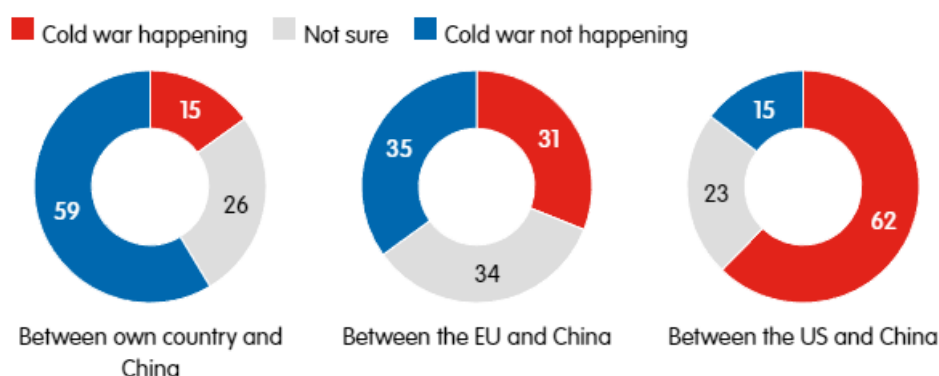
Väčšina občanov Európy má tendenciu súhlasiť, že studená vojna je späť a rastúce súperenie medzi US a CN vnímajú ako novú geopolitickú realitu. Táto nová konfrontácia má však svoje nóvum, keďže väčšina Európanov necíti, že aj ich vlastné štáty sú súčasťou tejto novej studenej vojny. Toto zistenie by podľa autorov nemalo byť prekvapením – aj predchádzajúce prieskumy ECFR [odhalili](#), že hoci sa Európania cítia byť oveľa bližšie k US než k CN (a vo väčšine krajín tiež bližšie k US než k RU), nevnímajú rivalitu medzi Washingtonom a Pekingom ako svoju vojnu.

Je pomerne zarážajúce, že pokiaľ ide o konfrontáciu s RU alebo CN, Európania majú tendenciu vnímať Brusel, a nie svoje vlastné krajiny, ako súčasť novej studenej vojny – a preto by ho mohli potenciálne považovať za spojenca US v tomto konflikte. Medzi analytikmi zahraničnej politiky sa pritom šíri názor, že spoločná zahraničná politika EÚ je slabá, pretože ČK EÚ

vnímajú hrozby rozdielne. Poliaci a občania pobaltských štátov vnímajú EÚ ako príliš mäkkú voči RU, zatiaľ čo Bulhari, Slováci či Taliani ju považujú za príliš tvrdú a často nepovažujú RU ani CN za hrozbu. Prieskum ECFR však tento pohľad na úlohu Bruselu spochybňuje. Národné vlády naďalej nesúhlasia s politikou EÚ voči CN či RU, ale v očiach ľudí sa Brusel javí ako zahraničnopolitický jastrab. „Nový Západ“ je tak skôr koalíciou medzi Washingtonom a Bruselom než medzi US a Európou. Bolo by vítané, ak by pri rokovaní s globálnymi mocnosťami bola EÚ vnímaná ako ten subjekt, ktorý má lepšiu pozíciu na obranu európskych záujmov, než individuálne ČK. Existuje však aj druhý výklad, podľa ktorého EÚ de facto umožňuje svojim ČK rezignovať na zahraničnú politiku a sústrediť sa na svoje ekonomické záujmy, pričom je na Bruseli, aby preukázal tvrdosť a bránil európske hodnoty. Tento vzor je ľahko rozpoznateľný vo vzťahoch medzi Európou a RU.

Mnohí verili, že opätovná veľmocenská konkurencia v ostatných rokoch bude pôsobiť ako vonkajší zjednotiteľ – tak pre Západ ako celok, ako aj v rámci EÚ. Zatiaľ sa však zdá, že myšlienka novej studenej vojny prináša skôr rozdelenie, kde kľúčovú rolu hrajú štyri trecie plochy: 1) nepresvedčivý koncept „slobodný svet verzus autokracia“ (hoci mnohé vlády EÚ si uvedomujú systémovú rivalitu EÚ voči CN, väčšina Európanov nevníma CN ako hrozbu), 2) chýbajúci silný externý protivník (a nedostatok zhody medzi Európanmi či je vôbec existenčná hrozba prítomná), 3) geografický faktor (Európania vnímajú novú studenú vojnu s RU ako akútnejšiu, pretože sa ich bezprostrednejšie týka) a 4) suverenita ako nezúčastnenosť (v dnešnom svete niektoré ČK EÚ vnímajú svoju suverénnu moc ako možnosť nesúhlasiť so svojimi partnermi v EÚ alebo NATO).

Celá analýza je tu: <https://ecfr.eu/publication/what-europeans-think-about-the-us-china-cold-war/>

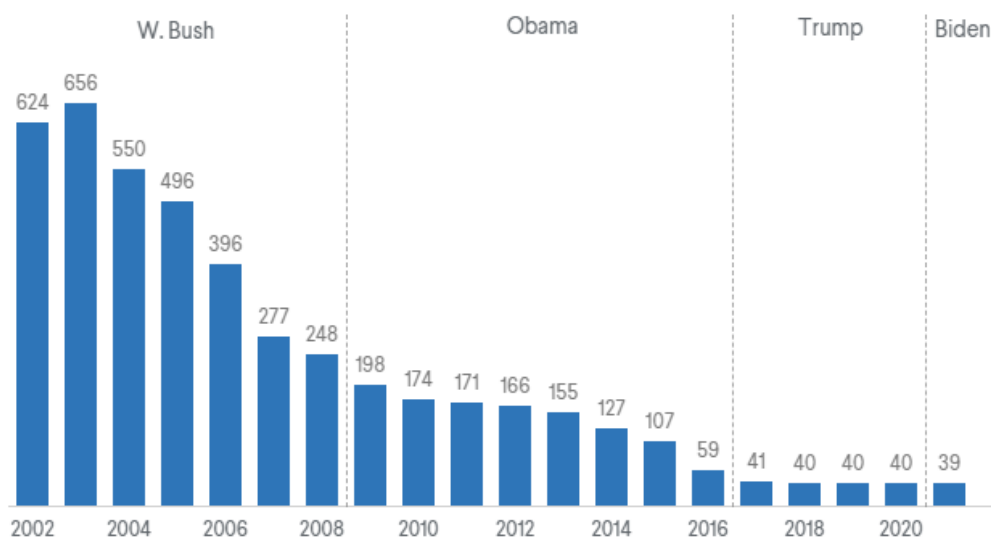

Americký think-tank Rada pre zahraničné vzťahy sa venuje dopadom, ktoré americké väzenské zariadenie Guantánamo malo počas uplynulých 20 rokov na systém medzinárodného práva a vzťahy medzi západnými spojencami. Pre obhajcov tohto konceptu je Guantánamo vhodným „skladiskom pre najhoršie z najhorších“ vo vojne proti terorizmu, zatiaľ čo pre kritikov predstavuje strašidelný pamätník porušovania ľudských práv, ktorého sa US dopúšťajú v mene národnej bezpečnosti. V priebehu rokov mnohí zadržaní tvrdili, že boli zadržaní nezákonne, bol im odopretý riadny proces a boli vystavení fyzickému a psychickému zneužívaniu. V dôsledku toho Guantánamo podkopalo vplyv a morálnu autoritu US v mnohých častiach sveta.

Guantánamo vzišlo z bezprecedentného šoku – útoku na WTC - ktorý vyvolal vlnu strachu po celom svete. Islamistická teroristická skupina zo zdanlivo vzdialenej krajiny dokázala zasadiť ničivý úder centrám americkej superveľmoci. Existovali tiež dôvodné obavy, že hrozia ďalšie teroristické útoky, a že vodcovia al-Káidy mali záujem o získanie biologických, chemických a jadrových zbraní, ktoré by mohli použiť proti západným nepriateľom. V reakcii na tieto obavy urobila administratíva Georgea W. Busha dve sporné rozhodnutia: prvým bol výber samotného miesta; druhým bolo rozhodnutie, že Ženevské dohovory sa nevzťahujú na väzňov z radov al-Káidy a Talibanu. Najvyšší súd US po rokoch zmietol zo stola veľkú časť právnych argumentov stojacich za týmito rozhodnutiami.

Guantanamo's Prisoner Population Has Declined but Some Remain

Number of detainees at Guantanamo

podozrivý musí byť obvinený zo zločinu (alebo prepustený), súdený, odsúdený a potom mu musí byť poskytnutá možnosť odvolať sa. Ako súčasť vojny proti terorizmu však Bushova administratíva uviedla, že útočníci z 11. septembra spáchali vojnové zločiny, a preto budú zadržaní a stíhaní armádou podľa iného súboru právnych pravidiel. V nasledujúcich rokoch niektorí zadržaní napadli Bushovu administratívu na súde, čo viedlo k čiastočnému skresaniu zadržiacich právomocí. Po Obamovom nástupe do úradu potom nový prezident nariadil, aby sa Guantánamo do jedného roka uzavrelo a pozastavil tiež používanie vojenských právnych noriem. Nakoniec však jeho administratíva dospela k záveru, že zadržaní môžu byť aj naďalej zadržávaní podľa vojnového práva, a že sa s nimi nebude zaobchádzať ako s vojnovými zajatcami.

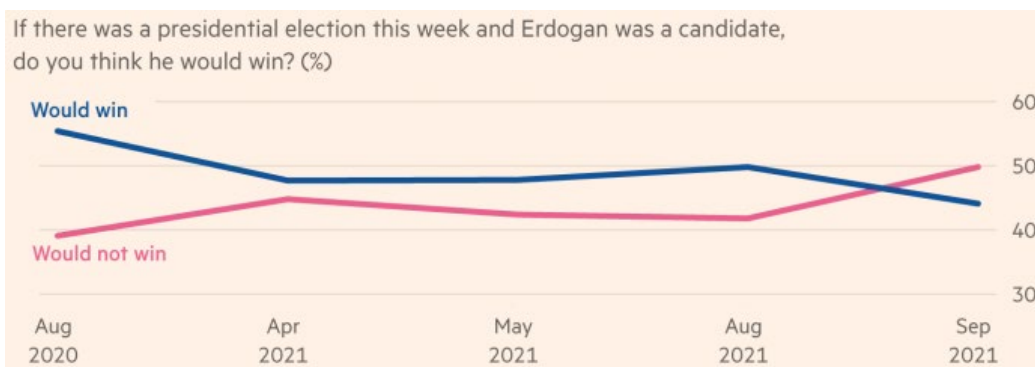
Dnes zostáva v Guantáname 39 väzňov, z toho 17 je zadržávaných na neurčitý čas v súlade s vojenským právom. Kritici naďalej tvrdia, že praktiky spojené s Guantánamom spôsobili trvalé poškodenie morálneho postavenia US a slúžili ako nástroj propagandy pre al-Káidu a iné teroristické skupiny. Okrem toho tvrdia, že autoritárski lídri na celom svete budú poukazovať na protiteroristickú politiku US, aby ospravedlnili svoje vlastné porušovanie ľudských práv, čo vedie k rozsiahlemu zhoršeniu medzinárodného poriadku založeného na pravidlách. Stiahnutie vojenských síl z AF opäť vyvolalo výzvy na jeho zatvorenie. Avšak povolenie na použitie vojenskej sily z r. 2001, na základe ktorého štyria prezidenti realizovali operácie v AF a protiteroristické aktivity po 11. septembri, vrátane možnosti zadržávania podozrivých v Guantáname, zatiaľ zostáva v platnosti.

Analýza je tu: <https://www.cfr.org/article/guantanamo-bay-twenty-years-counterterrorism-and-controversy>

Think-tank Carnegie Europe prináša analýzu súčasného vývoja v TR - do parlamentných a prezidentských volieb v krajine zostáva ešte 20 mesiacov, a politická diskusia bude búrlivá. Západ sa môže rozhodnúť, či preferuje úlohu pasívneho pozorovateľa, než aby dopustil ešte ďalšie zhoršovanie svojich vzťahov s Ankarou. TR malo v r. 2019 – 2020 veľké zahraničnopolitické ambície, ktoré mali byť realizované aj pomocou vojenských iniciatív. Okrem víťazstva AZ nad AM vo vojne o Náhorný Karabach však tieto iniciatívy veľa nepriniesli. Aktivity vo východnom Stredomorí a Líbyi, patová situácia v provincii Idlib a pretláčanie utečencov cez grécku hranicu viedli k situácii, keď je Ankara diplomaticky izolovanejšia než kedykoľvek predtým počas 19-ročnej vlády AKP. Ekonomika je v troskách, súdnictvo je spolitizované a vedenie sa v otázkach právneho štátu dištancuje od US, EÚ a Rady Európy. A nakoniec sa raketové systémy S-400 ruskej výroby stali jablkom sváru v rámci NATO. Niektorí tureckí pozorovatelia poskytlí jednoduché vysvetlenie tohto chaosu - sme svedkami konca jednej éry, pričom po voľbách nás čaká koniec režimu prezidenta Erdoğan. Takéto jednoznačné tvrdenie je síce možno prehnané, ale každopádne budúce smerovanie TR závisí od jeho politických strán a voličov. Zbožné túžby síce veľmi nepomôžu, ale ak sa opozičné sily budú správať racionálne a voliči prídu v dostatočnom počte, demokracia by mohla byť zachránená. A nech už bude nová vláda vyzerat' akokoľvek, potrebné bude zreformovať štyri hlavné oblasti - politickú architektúru, právny štát, ekonomiku a obranu.

Obyvatelia TR berú voľby vážne a mnohí teraz pochybujú o výhodách superprezidentského systému. V dôsledku toho sa opozičné strany lepšie organizujú a diskutujú o tom, ako sa vrátiť k parlamentnému systému a ako na tento účel vybudovať spoločnú platformu. [Volebné prieskumy](#) zatiaľ ukazujú negatívne vyhliadky pre vládnucu AKP a samotného prezidenta. Ten zrejme využije všetky dostupné prostriedky, aby zmaril snahy opozície, vrátane zmeny volebného zákona a možného zákazu kurdskej strany HDP. Ak však máme veriť prieskumom, zaostávanie vlády za opozíciou nemožno zvrátiť čiastkovými opatreniami typu zatváranie volebných miestností, či výpadky energie počas sčítania hlasov.

Čo sa týka právneho štátu, občania TR sú neustále kŕmení očividnými klamstvami, napr. občania DE a FR stojaci v rade na jedlo. Čelia hanobeniu bývalých gülenistických spojencov AKP a občianskej spoločnosti, ako je to v prípade paródie na spravodlivosť v procese proti Osmanovi Kavalovi. Pre západných pozorovateľov je takéto správanie znakom politickej slabosti. Ale v autokracii, ktorá čelí neistej budúcnosti, zastrašovanie zostáva silným politickým nástrojom. Turecké vedenie doteraz ignorovalo upozornenia zo strany US, EÚ a Európskeho súdu pre ľudské práva. Na správach nezávislých médií a vysokej volebnej účasti tak bude záležat' viac, než kedykoľvek predtým.

Tretím prvkom je ekonomika, ktorá sa opiera o export prinášajúci do TR tvrdé valuty, silný cestovný ruch a masívne priame zahraničné investície. Všetky tieto elementy si vyžadujú dôveru vo fiškálnu a menovú politiku krajiny, ako aj vo funkčný právny štát. Žiaľ, dnešné TR charakterizuje absurdná politika úrokových sadzieb jeho vedenia. Vychádza z presvedčenia, že banky by nemali účtovať úroky, a že nízke úrokové sadzby vyvolávajú nízku infláciu. K tomuto treba prirátat' vplyv korupcie, rôzne „šialené projekty“ a opakujúce sa konšpiračné teórie. To vedie k negatívnym dopadom na investorov, a tiež odporu robotníckej triedy voči rastúcej nezamestnanosti a falošným sľubom.

A nakoniec otázka obrany. RU použilo TR ako klin proti NATO, čo sa skončilo výhodnou situáciou pre Kreml' a slepou uličkou pre Ankaru. Súčasná patová situácia ohľadom systémov S-400 ohrozuje budúcnosť vzdušných síl TR. Turecké vedenie počas nasledujúceho volebného obdobia bude musieť prijať fakt, že súčasná politika sedenia na dvoch stoličkách nevytvára stabilné prostredie. Táto politika znamená aj nebezpečenstvo pre NATO, US a EÚ, keďže nevyhnutne vedie k posilňovaniu RU. Slabšie NATO a EÚ sa môžu síce zdať pre súčasné vedenie TR z volebných aj osobných dôvodov atraktívne, ale predstavujú riskantnú cestu pre budúcnosť krajiny.

Článok je tu: <https://carnegieeurope.eu/strategieurope/85546>

Dmitrij Trenin z think-tanku Carnegie Moscow sa vo svojej analýze zamýšľa nad svetom, ktorý je čoraz viac formovaný súperením medzi US a CN. V tomto svete sa RU ako tradičná veľmoc snaží udržať si rovnovážne, hoci nie celkom rovnocenné postavenie, voči obom súperiacim geopolitickým mocnostiam. Ide o zložitý trojuholníkový vzťah – US je v konfrontácii s CN aj RU. CN a RU sú strategickými partnermi, a zatiaľ čo US posilňujú NATO, aby sa postavilo RU, a súčasne rozširujú a zintenzívňujú svoje vzťahy s indicko-pacifickými krajinami, aby vedeli lepšie čeliť CN, Peking a Moskva ešte nevytvorili formálnu alianciu, ktorá by sa spoločne postavila US a ich spojencom. Nastúpila bipolarita medzi US a CN, ale budovanie blokov pokračuje len na jednej strane. Je táto asymetrická konfigurácia udržateľná, alebo svet uvidí znovuobjavenie pevných blokov, ktoré boli charakteristickým znakom studenej vojny?

Hlavnou tézou Treninovej eseje je, že v súčasnom svete majú US jasný záujem zabrániť tomu, aby sa CN a RU príliš zbližili. CN si je síce vedomá hodnoty svojho úzkeho partnerstva s RU, ale ako de facto samostatný hráč nie je pripravená ani ochotná vstúpiť s ním do vojenského spojenectva. Oproti tomu RU, významný nezávislý medzinárodný aktér, avšak nie supervelmoc ako ostatné dve krajiny, sa snaží udržať rovnováhu. Tento stav v rámci geopolitického a vojenského trojuholníka bude pravdepodobne pokračovať až do veľkej krízy v americko-čínskych vzťahoch – napríklad v súvislosti s Taiwanom – ktorá by postavila obe krajiny na pokraj vojenskej kolízie a prinútila ich posilniť svoje aliancie a partnerstvá. Moskva popritom zatiaľ pokračuje v opatrnom rozširovaní a zintenzívňovaní svojich vzťahov s Pekingom, aj keď zároveň musí zvládať vlastnú prebiehajúcu konfrontáciu s Washingtonom. Postaviť sa na stranu US proti CN by bolo strategickou hlúposťou - premena CN na protivníka by mala pre RU oveľa horšie strategické dôsledky, než pokračovanie konfrontácie s US a jej spojencami. Naopak postaviť sa otvorene na stranu CN proti US v čase mieru by znamenalo vzdať sa veľkej časti ruskej strategickej suverenity a ponechať osud krajiny závislý od výsledku rivality medzi inými mocnosťami.

Tento predpoklad sa môže zmeniť v čase krízy - pokiaľ by ruské vedenie dospelo k záveru, že ak by sa Washingtonu umožnilo najprv vojensky sa vysporiadať s CN a potom, ak budú Američania úspešní, ešte viac by zintenzívňovali svoj tlak na Moskvu, takýto scenár by viedol k strategickej porážke RU. V tejto chvíli je ešte príliš veľa nepoznaných premenných, aby bolo možné špekulovať o postupe Moskvy. Zostáva dúfať, že ponaučenie z 1. sv. vojny, keď sa Ruské impérium zapojilo do konfliktu medzi Nemeckom a Britániou, čo viedlo k jeho zániku, bude pre súčasných ruských lídrov dostatočne zásadné. To znamená, že na udržanie životne dôležitej rovnováhy vo vzťahu k čoraz antagonistickejším vzťahom medzi US a CN bude RU musieť zásadne posilniť svoju mocenskú základňu v mnohých oblastiach, od ekonomiky cez technológiu až po morálku. Esej sa ďalej venuje konkrétnym kľúčovým udalostiam r. 2021 - založeniu AUKUS, oživeniu tzv. Quadu ako politicko-ekonomicko-technologického kompaktu navrhnutého US, ktorý zahŕňa IN, a tiež chaotickému stiahnutiu americkej armády z AF. Zaoberá sa ich konkrétnymi dopadmi na ruskú stratégiu v súvislosti s rastúcou čínsko-americkou rivalitou.

POSTAVIŤ SA NA STRANU WASHINGTONU PROTI PEKINGU BY BOLO PRE MOSKVU STRATEGICKOU HLÚPOSTŤOU – PREMENA ČÍNY NA PROTIVNÍKA BY MALA PRE RUSKO OMNOHO HORŠIE DÔSLEDKY, NEŽ POKRAČOVANIE KONFRONTÁCIE S AMERIČANMI.

Bez ohľadu na AUKUS, Quad a pod., RU a CN pokračujú v rozvíjaní svojich bilaterálnych vzťahov, ktoré nie sú primárne výsledkom ich konfrontácie s US. Vzťahy sa vyvíjajú skôr na základe spoločných záujmov, zhody svetonázorov vedenia (a osobného vzťahu Putina a Xi Jinpinga), komplementárnosti oboch ekonomík a geopolitických úvah, kde zohráva podstatnú úlohu dlhá spoločná hranica. Ale ako to už medzi veľmocami býva, ich vzájomné vzťahy si stále zachovávajú istú rezervovanosť. Pandémia odhalila známu pravdu, že pre každú krajinu je najdôležitejší národný záujem – spoločná hranica bola uzavretá, lety pozastavené a informácie zdieľané len v obmedzenom rozsahu. V súčasnosti, napriek tendencii západných médií hovoriť o RU ako o podradnejšom partnerovi CN, vzťah pokračuje do veľkej miery na základe vzájomnej rovnosti. Hoci je RU ekonomicky oveľa menšie, nestalo sa a ani sa nestane závislé od CN. To vychádza aj z domácej tradície, keď RU nikdy nebolo politicky závislé od ekonomicky omnoho silnejších partnerov. Záverom je, že v najbližších desaťročiach bude postavenie RU vo svete oveľa menej závisieť od jeho armády, a oveľa viac od úspechu alebo neúspechu jeho domácej transformácie.

Esej je tu: <https://carnegiemoscow.org/commentary/85580>

Analýza v magazíne Foreign Policy pripomína, že pri výbere svojej prvej zahraničnej cesty nový prezident IR Ebrahim Raisi vynechal zasadnutie VZ OSN a namiesto toho odletel do Tadžikistanu na summit Sanghajskej organizácie spolupráce (SCO). Voľba bola vecná aj symbolická - takmer 14 rokov od žiadosti o plné členstvo v SCO bolo IR konečne vyhovené. Pri tej príležitosti Raisi vyhlásil, že „svet vstúpil do novej éry, a hegemonia a unilaterálny prístup zlyhávajú. Medzinárodná rovnováha smeruje k multilateralizmu a prerozdeleniu moci v prospech nezávislých krajín.“

Faktom je, že IR, ktorý stále čelí zdruhovým sankciám US a politický Západ ho vo všeobecnosti považuje za vyvrheľa, hľadá cestu von. Verí, že ázijské mocnosti rastú na úkor Washingtonu, a že CN a RU nezdieľajú záujem US na dusení iránskej ekonomiky. Naopak, tieto krajiny môžu byť ochotné rozvíjať partnerstvo s Teheránom, aby presadili svoje vlastné záujmy na Blízkom východe. V tejto súvislosti bolo prijatie IR do SCO vítané iránskou tlačou ako veľké víťazstvo, keďže posilňuje kooperatívny vzťah Teheránu nielen s CN a RU, ako aj s ďalšími členskými štátmi SCO vrátane IN, PK a stredoázijských republík. Podľa niektorých názorov by plné členstvo IR v SCO mohlo neutralizovať snahy západných krajín izolovať IR posilnením jeho mocenského postavenia v západnej Ázii.

Raisi sa teraz pokúsi tento úspech zúročiť. Iránci sú frustrovaní z vypovedania dohody JCPOA, a keďže sa jadrové rozhovory s Bidenovou administratívou zdajú byť pozastavené, najmä CN by mohla ponúknuť alternatívne možnosti prostredníctvom svojej Novej hodvábnnej cesty a priamych zahraničných investícií v IR – ak bude pritom ochotná ísť do konfrontácie s Washingtonom. Raisi ani nemá záujem pokračovať v snahách predošlého prezidenta Rúháního oživiť JCPOA, keďže ich považuje za slepú uličku v súlade s postojom, že Západu sa nedá veriť. Raisi nemusí nevyhnutne úplne opustiť jadrové rokovania, ale verí, že aj keď sa rokovania hypoteticky uzavrujú, sankcie aj tak nebudú zrušené v dostatočnej miere. A keďže podľa tohto naratívu sú sankcie primárne prostriedkom US na obmedzovanie rastúceho vplyvu Teheránu na Blízkom východe, jediným východiskom pre IR je nájsť nových strategických partnerov v Pekingu a v Moskve.

Náklon IR smerom na východ je pritom možno hlbší, ako by sa na prvý pohľad mohlo zdať. IR je síce tradične ekonomicky spätý so Západom (a od čias šacha bol na ňom závislý), a tento trend pokračoval aj v porevolučnom období aj napriek silnému nepriateľstvu medzi IR a US (európske ropné spoločnosti ako TotalEnergies majú veľký podiel na rozvoji iránskych ropných polí). Keď však americké sankcie zabránili európskym krajinám pokračovať v investíciách do iránskeho energetického sektora, ich miesto zaujali čínske spoločnosti. Okrem toho SCO nie je jediným konkrétnym krokom IR. Nedávno IR a CN podpísali 25-ročnú komplexnú dohodu o strategickom partnerstve, ktorá zahŕňa rozšírenie hospodárskych, politických a bezpečnostných väzieb, čo niektorí analytici odôvodnili tým, že IR „príliš dlho dával všetky svoje vajcia do koša Západu, a neprinieslo to výsledky.“ Následne sa IR a RU dohodli na predĺžení predchádzajúcej bilaterálnej dohody o spolupráci, ktorá bola pôvodne podpísaná v r. 2001. Teraz IR dúfa, že sa pripojí k čínskej iniciatíve Novej hodvábnnej cesty, keďže čínske investície môžu pomôcť sankciami zasiahnutému IR zlepšiť jeho ekonomiku. Okrem toho tu Teherán sleduje aj geopolitické ciele - IR sa považuje za most medzi východom a západom, a tiež medzi severom a juhom Eurázie.

Na získanie takejto podpory od CN bude IR samozrejme musieť na oplátku niečím prispieť. Do úvahy prichádza napr. diplomatická podpora. Hneď po svojom nástupe do úradu Raisi naznačil, že IR podporí CN v medzinárodných sporoch, odsúdil politizáciu štúdií o pôvode koronavírusu a označil to za pokus o izoláciu Pekingu. Vyhlásil tiež plnú podporu politike „jednej Číny“ a obvinil US zo zasahovania do jej vnútorných záležitostí.

Hoci sa zdá, že medzi novými politickými predstaviteľmi v IR existuje široký konsenzus ohľadom potreby väčšej spolupráce s východným vektorom, je už menej jasné, že takýto posun vyrieši najnaliehavejšie výzvy krajiny. Zatiaľ čo iránski politici veria, že budúcemu svetovému poriadku bude dominovať Ázia, blízka budúcnosť zostáva nejasná. Americké sankcie sú stále veľkou prekážkou pre zahraničné spoločnosti, ktoré by chceli v IR investovať, a politické spory s US a ich spojencami sú naďalej problémom pri rozširovaní obchodných vzťahov s východnými susedmi IR. Je tiež možné, že CN a RU vidia svoje záujmy na Blízkom východe inak, ako si IR predstavuje, a že iránske aspirácie nepatria medzi ich hlavné priority.

Článok je tu: <https://foreignpolicy.com/2021/10/26/iran-china-russia-sco-raisi-turns-east/>

Autori analýzy pre britský think-tank RUSI sa zaoberajú dopadmi vojenského konfliktu v etiópskom regióne Tigráj, ktorý prerastá do vážnej humanitárnej krízy. Etiópska vláda zatiaľ nekoná príliš konštruktívne. Jedným z odvetných opatrení na kritiku medzinárodného spoločenstva bolo vyhostenie niekoľkých humanitárnych pracovníkov OSN. V článku sú v stručnosti osvetlené aj príčiny konfliktu, omnoho dôležitejšia je však časť venovaná budúcim scenárom.

Ako kľúčový problém je opísaná nezlučiteľnosť rôznych vízií rozdelenia moci medzi politické elity. Tzv. unitárny tábor dlho považoval etiópsku „etnofederálnu“ ústavu za chybnú a hľadal centralizovanejší systém. Oproti tomu federalisti (čo zahŕňa aj Ľudový front za oslobodenie Tigraja – TPLF) vyhlasujú, že stačí rešpektovať ústavu, aby sa zabezpečil mier a prosperita. V súčasnosti konfliktné strany horlivo budujú koalície. V reakcii na prekvapivú vojenskú porážku vládnych síl v Tigraji sa federálna vláda a jej spojenci snažia oslabiť a delegitimizovať Tigrajské ozbrojené sily (TDF). Prebieha blokáda regiónu, ktorá vedie k odopieraniu humanitárnej pomoci a základných služieb obyvateľstvu. Vládne sily boli rozmiestnené aj pozdĺž trás do Sudánu a Džibuti, ktorých by sa TDF mohli potenciálne zmocniť, aby tým získali cezhraničné zásobovacie trasy. Federálni hovorcovia vykresľujú TDF ako protietiópsku silu usilujúcu sa o demontáž krajiny v konšpirácii so zahraničnými mocnosťami (uvádzajú sa US, EG a SD, hoci dvaja zvyčajní podozriví – Eritrea a Somálsko – zatiaľ na zozname chýbajú). Krajina sa nachádza v politickej slepej uličke, uviazla uprostred neúspešnej tranzície, ktorú viedol premiér Abiy Ahmed. Prvýkrát je väčšina Tigrajčanov za odtrhnutie, hoci takýto scenár je zatiaľ skôr nereálny. Krajina čelí prudkému hospodárskemu poklesu a devízovej kríze. S rastúcou infláciou sú mnohé domáce potreby nedostupné a v oblastiach postihnutých konfliktom rastie hlad.

Do úvahy tak pripadajú štyri možné scenáre:

Scenár 1: Koalícia okolo TDF zvíťazí. Tigrajské sily sú vyčerpané, ale majú jasné vedenie, motiváciu, tešia sa podpore verejnosti a majú k dispozícii dostatočné vojenské vybavenie. Na prelomenie súčasnej slepej uličky však musí TDF využiť svoje nové spojenectvo s rôznymi povstaleckými skupinami a rozdeliť svojich protivníkov vojensky a politicky. V prípade rozsiahleho víťazstva by koalícia TDF a Oromskej oslobodeneckej armády (OLA) mohla pomýšľať aj na oveľa voľnejšiu konfederálnu ústavu, ktorá by uspokojila apetít mnohých skupín po väčšom sebaurčení. Nastolila by tiež nové otázky o jednote krajiny.

Scenár 2: Patová situácia, ktorá nastane, ak aliancia TDF-OLA nedokáže dosiahnuť prelom. Je to pravdepodobnejší vývoj než kapitulácia. Daň za tento scenár by bola obrovská, najskôr v rámci Tigraja, ktorý by zostal blokovaný a zažíval by rozsiahly hladomor, ale aj na susedných územiach pociťujúcich následky vojny. Nasmerovaním stále väčšieho množstva zdrojov do vojny by ekonomika ďalej upadala, nepokoje by rástli a rozšírili by sa aj do hlavného mesta. Konečným dôsledkom by mohol byť rozpad vládnej koalície a možno aj štátu, keď by sa rôzne časti krajiny začali skôr dívať na vlastné záujmy, než na centrum.

Scenár 3: Víťazstvo vlády, ktorá je síce v súčasnosti príliš slabá, aby dosiahla úplné vojenské víťazstvo, ak si však zachová podporu amharských elít, bude môcť pokračovať vo vlečúcej sa vojne proti TDF. Víťazstvo by potom mohlo byť možné, ak útrapy povedú k oslabeniu ľudovej podpory pre povstalcov. Etiópske vedenie bude musieť zniesť istý stupeň medzinárodného odsúdenia a cielených sankcií, ktoré však nebudú univerzálne – množstvo afrických vlád bude vládu v ET podporovať, a diplomatická, ak nie aj materiálna podpora, by mohla prísť od TR, IR, RU či CN. Takéto víťazstvo sa tiež nevyhnutne ponese v znamení ešte silnejšej nacionalistickej a xenofóbnej rétoriky.

Scenár 4: Vynútený mier zo strany medzinárodného spoločenstva, čo sme už videli v Keni, Sudáne a Južnom Sudáne. Ale už len dohoda na prímerí predpokladá, že TPLF aj federálne vedenie pocíti, že sú uväznení v bolestivej patovej situácii. Bolo by nevyhnutné ukončiť blokádu Tigraja. Blokáda je však zatiaľ kľúčová vládna stratégia. Strany sú zatiaľ príliš rozdelené a oddané vojenským riešeniam, pričom zrejme žiadna cudzia mocnosť nie je ochotná investovať politický kapitál do sprostredkovateľských rokovaní.

Analýza dospieva k záveru, že víťazstvo koalície TDF-OLA je pravdepodobnejšie, než úplné víťazstvo vlády alebo vynútený mier, prinajmenšom v nasledujúcom roku. Pravdepodobný je však aj pokračujúci pat a dlhotrvajúci konflikt, čo je najhorším scenárom pre milióny, ktoré teraz čelia hladu a biede, a je to tiež cesta, ktorá s najväčšou pravdepodobnosťou výrazne naruší fungovanie štátu. Jeho formálne rozpustenie je síce nepravdepodobné, ale reálna je pomalá fragmentácia vo forme „somalizácie“, keď jednotlivé regióny a národy už neuznávajú politické centrum a vytvárajú nové vzťahy na riešenie ekonomických a bezpečnostných problémov.

Článok je tu: <https://rusi.org/explore-our-research/publications/commentary/ethiopia-what-next>